

22 1/2 метра и 11 1/2 широчина. Надъ шестъ метрова покривъ поставили кубе. Така се получила четвъррожълна църква, долепена до стария олтаръ „Св. Богородица“ и майсторитѣ съумѣли да подпъхнатъ подъ сжщия покривъ още три олтаря: отъ дѣсно — Св. Димитъръ, а отъ лѣво Св. Теодосий и Св. Иванъ Рилски, навѣрно по внушение на Спиридона. Новата църква така обгърнала четиритѣ олтаря.

Голѣмиятъ църковенъ четвъррожълникъ съдържа достатъчно широко пространство за богомолци. Има отдѣление за мъже, за жени и коридоръ задъ иконостаса. Добре сж прикрити останалитѣ три престола (параклиси). Иконостасътъ е грижливо и художествено изработенъ въ горната си частъ съ златна рѣзба. Църквата е завършена въ 1842 г., а украсата е направена презъ 1843 г. Рѣзбаритѣ на иконостаситѣ сж *Цоню* и *Симеонъ* отъ *Трѣвна*, а стенописната живопись е отъ *Йонко п. Витановъ*. Въ олтара е запазена стара стенопись, а въ параклиситѣ сж изработени много художествено образитѣ на Св. Теодосия и Св. Иванъ Рилски. Въ новата църква стенопись нѣма, освенъ горе въ кубето съ дата 1845 г.

Построяване на новитѣ манастирски сгради.

Почти едновременно съ църквата билъ построенъ и самия манастиръ. За неговото изграждане покрай р. Бѣлица сж участвували всички села отъ Търновския тогавашенъ окръгъ заедно съ градоветѣ и голѣмитѣ села като Габрово, Дрѣново, Трѣвна, Елена. Както съседнитѣ му манастири въ Котловината, тѣй и Килифарскиятъ е сложенъ върху мѣсто, което отъ една страна се мие и пази отъ рѣка, а отъ изтокъ и югъ отъ високи и гористи на времето хълмове. Пространството, което заема манастирътъ, е доста широко. То на времето било раздѣлено въ два двора съ камененъ зидъ. Въ източната половина е църквата съ гробоветѣ, цвѣтнитѣ градини и овощнитѣ дървета. Въ западната половина е издигнато манастирското здание въ форма на буква Т. Близо до църквата се намира парадната стълба, хубавия чардакъ и помѣщението на игумена, по-нататкъ се редятъ килиитѣ на братята. Цѣлото здание е на два ката: долниятъ катъ е иззиданъ съ високи каменни стени, свързани съ дървени греди (хатѣли). Прозорцитѣ на долния катъ сж малки, гледатъ къмъ рѣката. Въ него се намиратъ мазитѣ, складоветѣ и другитѣ служебни изби. Горниятъ катъ отъ изтокъ и югъ е зидария съ голѣми прозорци къмъ рѣката, а съ чардакъ къмъ двора на северъ. Стълбитѣ сж две: една за игуменското отдѣление и втора за горнитѣ стаи. Всички стаи иматъ при себе си кухни и прустове. Тѣ сж построени отъ разнитѣ еснафи отъ Търново, Дрѣново, Габрово, Трѣвна¹⁾. Отъ всички пред-

¹⁾ И тука трѣбва да напомнимъ, че еснафитѣ сж гледали на всѣки манастиръ като безопасно мѣсто за събиране за народни работи.